

ONPOOL51B

Hallinto-oikeuden ja oikeusinformatiikan oikeustapaustentti (1 op)

Tentti 12.4.2018

- Tentti on **lakikirjatentti** siten, että **tentissä saa käyttää myös sähköisiä aineistoja** ("läppäritentti").
- Tentissä on kaksi (2) oikeustapauskysymystä, joihin kumpaakin tulee vastata.
- Vastaukset kysymyksiin kirjoitetaan eri arkille, eli konseptille. Vastausarkki on jätettävä kumpaakin kysymykseen.
- Jokaiseen vastaukseen on merkittävä vastaajan nimi.
- Arvostelussa vastauksiin sisältyvät selvästi virheelliset tiedot otetaan huomioon kysymyskohtaista pistemäärää alentavina tekijöinä.
- Luovuttaessa tentistä, kirjoitetaan nimi ja maininta luopumisesta yhteen vastausarkkiin, joka jätetään valvojalle.
- Vastaukset kirjoitetaan selvällä käsialalla.
- Kumpikin kysymys on arvostelussa max 10 pisteen arvoinen.
- Aikaa tentin tekemiseen **kaksi (2) tuntia**.
- Vastaustilaa on **kaksi (2) sivua** yhteen kysymykseen (kysymykset 1 ja 2). Kysymykseen 1 vastataan monisteeseen.

Tentissä on kaksi (2) kysymystä.

Kysymys 1

X:n kunta päätti kilpailuttaa tiettyjen lisäkalusteiden ostamisen monitoimitaloonsa. Hankinnan arvoksi arvioitiin 20 000 euroa. Kunta ilmoitti asiastaan kotisivullaan. Tarjouspyyntöön tuli vastata 1.6.2017 mennessä. Määräaikaan mennessä tuli kaksi tarjousta, yhtiöiden A:n ja B:n, sähköisesti. Lisäksi 2.6.2017 kunnassa löydettiin toimistosihteerin pöydältä pari päivää aikaisemmin tullut ilmoitus kirjattun kirjelähetyksen saapumisesta. Kun kirjattu kirjelähetys haettiin, havaittiin sen olevan C:n vastaus tarjouspyyntöön.

Kunta päätti valita yhtiö A:n tarjouksen. Se oli hieman kalliimpi kuin oli suunniteltu, eli hinnaltaan 22 000 euroa. Alkujaan tarjous oli ollut jopa 24 000 euroa, mutta asiaa yritykseltä tarkennettaessa eräiden kalusteiden laatutasoa hieman laskettiin, minkä jälkeen tarjouksen arvoksi muodostui noin 22 000 euroa. Kuitenkin sitä pidettiin edelleen laadukkaampana kuin B:n tarjousta, joka oli ollut 19 500 euroa. Hankittaessa kalusteet A:lta saataisiin todellakin ”katetta rahalle”. Kunnassa tarjousasian käsitteli ja voittaneen tarjoajan valitsi toimialajohtaja W 15.8.2017 tekemällään ratkaisulla.

B yhtiön taholta tultiin siihen tulokseen, että asiassa ei ollut menetelty asianmukaisesti, vaan sen tekemä tarjous olisi tullut hyväksyä hinnaltaan halvempana, joten B lähetti viikon sisällä oikaisupyynnön asiasta. Hänelle kuitenkin ilmoitettiin, että se oli täysin aiheetonta, koska vapaa-ajanlautakunta aikoi käsitellä asiaa myös omalta osaltaan. Lautakunnan puheenjohtaja oli päättänyt asiasta 25.8.2017 ja lähettänyt tätä koskevan sähköpostin kunnanhallituksen puheenjohtajalle. Jopa kunnanhallitus oli harkinnut asian uudelleen käsittelemistä, mutta siellä oli annettu vapaa-ajanlautakunnan kuitenkin käsitellä asia.

Asian valmisteli X:n kunnan vapaa-ajanlautakunnalle, jonka vastuualueeseen kunnassa kuului kulttuuri- ja liikuntatoimen asiat, toimialajohtaja W. Toisin kuin W esitti, vapaa-ajanlautakunta valitsi 15.9.2017 A:n sijaan C:n kalusteiden toimittajaksi. C:n tarjous oli ollut ilman muuta paras, hinnaltaan edullinen, 19 000, ja varsin laadukas, eikä ollut asianmukaista, että yhtiö C joutuisi kärsimään toimistosihteerin huolimattoman menettelyn vuoksi.

Sekä A ja B sekä vapaa-ajanlautakunnan jäsen D (joka oli kannattanut W:n esitystä) valittivat vapaa-ajanlautakunnan tekemästä päätöksestä hallinto-oikeuteen. A ja B vaativat päätöksen kumoamista ja hallinto-oikeutta vahvistamaan heidän tarjouksensa voittaneen tarjouskilpailun, ja jos ei näin ollut mahdollista, velvoittamaan kunnan maksamamaan hyvitysmaksua. C:n tarjousta ei ollut saanut ollenkaan ottaa mukaan tarjousvertailuun liian myöhään tulleen. A:n mielestä lautakunnalla ei ollut enää mitään toimivaltaa puuttua W:n tekemään ratkaisuun jälkikäteen. D toi valituksessaan esiin sen, että vapaa-ajanlautakunnan kahden jäsenen puoliset olivat töissä yhtiön C:n palveluksessa, mikä oli hänen mielestään vaikuttanut asiattomasti C:n tarjouksen hyväksymiseen.

Kunta lausui hallinto-oikeudelle, ettei hallinto-oikeus ollut ylipäättänsä toimivaltainen tutkimaan asiaa. Ratkaisuun oli tullut vain epähuomiossa liitettyksi valitusosoitus hallinto-oikeuteen. Lisäksi se ei voisi tutkia missään tapauksessa A:n valitusta, koska A:n valitus oli tullut myöhässä. A oli papereihinsa kirjannut sähköpostisoitteen, johon lautakunnan päätös oli annettu tiedoksi. Näin ollen, kun valituskirjelmä näytti papereiden mukaan tulleen hallinto-oikeuteen 33 päivän kuluessa tiedon lähettämisestä, oli se myöhään tulleen jätettävä tutkimatta. Jos hallinto-oikeus kuitenkin tutkisi valitukset, ne tulisi hylätä ja näin päättyessä valittaneet tulisi velvoittaa korvaamaan kunnan oikeudenkäyntikulut. Valittajat vaativat kunnalta vastavuoroisesti omia oikeudenkäyntikulujaan.

D hallinto-oikeuteen myöhemmin lähettämässä lisäkirjeessä toi ilmi myös sen, että kunnassa ei ollut toimittu kunnan hallintosäännön mukaisesti tarjouksia käsiteltäessä tätä kuitenkaan tarkemmin erittelemättä.

Kunta yllättäen ilmoitti 3.11.2017 kumonneensa aikaisemmat hankintapäätöksensä ja valinneensa kalusteiden toimittajaksi B:n, koska asian käsittelyissä oli menetelty virheellisesti?

Kysymys 2

Yhdistykset A, B C, D ja E sekä kolme luonnollisista henkilöistä koostuvaa kymmenen hengen seuraetta olivat tehneet kirjallisen sopimuksen yhteisen hallintoluvan hakemisesta. Kysymys oli hirvieläimen pyyntilupien hakemisesta. Sopimuksessa sovittiin, että X toimii yhdyshenkilönä ja hoitaa käytännön toimet lupamenettelyssä. X oli yhden yhdistyksen metsästyksenjohtaja. X oli kuullut, että olet juuri suorittamassa hallinto-oikeuden opintoja ja kääntyy puoleesi kysymällä, mitä nuo käytännön toimet voisijat olla ja minkä roolin, tehtävät ja vastuun X on ottamassa itselleen, jos suostuu tehtävään?

Hakemus oli lain mukaan jätettävä viranomaiselle 30.4. mennessä. Hakemus perustui lupaosakkailla oleviin oikeuksiin, joiden olemassa olon osoittamiseksi osakkaiden tuli toimittaa asiakirjat X:lle. Yksi osakas oli saanut sopimuksen kautta lisää oikeuksia ja se toimitti oikeuden osoittamat asiakirjat X:lle hakuajan päättymisen jälkeen. X täydensi hakemusta toimittamalla asiakirjat edelleen käsittelevälle viranomaiselle. Viranomainen ei myöntänyt lupia täydennettyjen tietojen avulla. X kysyy mielipidettäsi viranomaisen ratkaisuun sillä X:n mielestä hän oli aivan lain mukaisesti täydentänyt hakemusta hyvissä ajoin ennen päätöksentekoa?

Alue oli laaja, jota osakkaiden oikeudet koskivat. Viranomainen oli jakanut alueen kahteen osaan, joista toisen pohjoisen osan oli laskettu kestävän 100 lupaa ja toisen eteläisen osan oli laskettu kestävän 150 lupaa ottaen huomioon metsästyslain (1993/615) 20.1 §:n. Lupapäätöksessä mainittiin vain lupien määrä ja tieto kuinka monta aikuista eläintä luvilla sai enintään kaataa. Lisäksi muistutettiin lupiin liittyvästä ilmoitusvelvollisuudesta. Metsästyksen kuluessa kävi niin, että lupia käytettiin pohjoisella alueella 150 ja eteläisellä alueella 100 eli juuri päinvastoin kuin millä perusteella viranomainen oli luvat laskenut. X oli aivan ihmeissään tilanteesta. Vaikka luvat oli käytetty osakkaiden hakemuksessa ilmoittamilla alueilla, X oli epäileväinen olisiko näin voinut menetellä ja hän kysyy mielipidettäsi asiassa?

Osakkaiden kesken syntyi riita yhteisellä lupahakemuksella haettujen yhteisten lupien jaosta eivätkä osakkaat pystyneet keskenään ratkaisemaan riitaa. Lupia oli vielä käyttämättä, mutta uhkana oli, että asia karkaa niin sanotusti lapasesta, joten asia oli saatava mahdollisimman pian kolmannen tahon ratkottavaksi. X kääntyy puoleesi kysyen voivatko yhteisluvan jäsenet sopia lupien jakamisesta miten he haluavat, voivatko he esimerkiksi myydä lupia ja kuka tai mikä viranomainen voisi ratkaista lupien jaosta aiheutuneen riidan ja vahvistaa sen mitä kullekin osakkaalle kuuluu?